

InterConcept – Advies & Uitvoering
T.a.v. dhr. M. Proper
Leeuwenhoekweg 58
2661 DD Bergschenhoek

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle
T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

memo

Contactpersoon	Kenmerk	Status	Datum
Ing. M.G. Hoksberg	15-088	definitief	27 augustus 2015

Betreft

Quickscan samenvatting natuurtoets Westpolder/Bolwerk, deelplan 5 bouwstroom F1 en G, Berkel en Rodenrijs.

Omschrijving

Aanleiding, doelstelling en werkwijze

In opdracht van InterConcept-Advies & Uitvoering heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd ten behoeve van de realisatie van deelplan 5 (bouwstroom F1 en G) van de nieuwe woonwijk Westpolder/Bolwerk in Berkel en Rodenrijs. Het bestemmingsplan is reeds vastgesteld. Het plangebied bestaat uit een perceel met een dikke laag opgebrachte grond (voorbelasting). Het perceel is begroeid met een ruige grasvegetatie. Aan de noord- en oostzijde van perceel is aan twee zijden een ondiepe sloot aanwezig. Bomen of bebouwing ontbreekt. Als het zand is afgegraven worden circa 60 nieuwbouwwoningen gerealiseerd.

Het onderzoek is voor een belangrijk deel gebaseerd op een veldbezoek op 3 juli 2015. Tijdens het veldonderzoek is het plangebied en directe omgeving grondig geïnspecteerd op aanwezige beschermde en bedreigde flora en fauna. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep op de aanwezige natuurwaarden zijn getoetst aan de Flora- en faunawet. Verder is er gekeken naar de relatie van het plangebied met de vigerende gebiedsgerichte natuurbescherming. Voor een samenvatting van de relevante wetteksten verwijzen we naar bijlage 2.

Figuur 1: Foto plangebied

memo

Beschermde gebieden

Gezien de aard van de voorgenomen ontwikkeling (bouw van ca. 60 woningen) en de afstand van de woningbouw tot het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied (op meer dan 5 kilometer afstand) is op voorhand effect als gevolg van stikstofdepositie uit te sluiten. Effecten van stikstofdepositie van enkele tientallen woningen reiken in het algemeen tot enkele honderden meters. Het gebied vormt daarnaast geen onderdeel van gebied dat is aangewezen als EHS of natuur buiten de EHS. Negatieve effecten van de ontwikkelingen op dergelijke gebieden zijn dan ook uit te sluiten.

Beschermde soorten

- In het plangebied zijn geen beschermde en bedreigde plantensoorten aangetroffen en deze worden op basis van het veldonderzoek en terreinkenmerken ook niet verwacht. Het perceel is begroeid met een ruige vegetatie die kenmerkend is voor droge en voedselrijke graslanden, met soorten zoals Smalle weegbree, Duizendblad, Rode klaver, Akkerdistel en Gele honingklaver. In de sloot zijn onder andere Riet en Pitrus aanwezig;
- Er zijn geen bomen of gebouwen aanwezig. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde. Ook is geen sprake van onmisbare vliegroutes of foerageergebied van vleermuizen;
- Zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren zoals Waterspitsmuis zijn niet binnen het plangebied aangetoond of te verwachten. Wel zijn verspreid in het plangebied vaste verblijfplaatsen van algemeen voorkomende, laag beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zoals Veldmuis, Konijn, Haas en Mol te verwachten;
- Broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties zoals uilen en roofvogels zijn niet aangetroffen en/of te verwachten binnen de invloedsfeer van de plannen. Geschikte nestlocaties ontbreken;
- In het plangebied zijn op beperkte schaal akker- en weidevogels als Kievit en Gele kwikstaart te verwachten. In de slootkant kan Wilde eend broeden;
- In de sloot langs de noordzijde van het plangebied is Kleine watersalamander en Bastaardkikker aangetroffen. Naar verwachting zijn ook Gewone pad en Bruine kikker aanwezig. Deze soorten zijn laag beschermd (tabel 1 Ff-wet). Naast voortplanting in de sloot kunnen foeragerende, zwervende en overwinterende exemplaren van genoemde soorten in het plangebied worden verwacht. Zwaarder beschermde soorten als Rugstreeppad zijn op grond van biotoopkenmerken en bekende verspreidingsgegevens niet te verwachten;
- In de sloot langs de noordzijde van het plangebied is de middelhoog beschermde Kleine modderkruiper aangetroffen. Andere beschermde vissoorten zijn op basis van biotoopkenmerken en bekende verspreidingsgegevens niet te verwachten;
- Verblijfplaatsen of voortplantingslocaties van reptielen, beschermde libellen, dagvlinders en andere ongewervelden zijn niet aangetroffen en worden op basis van biotoopkenmerken en bekende verspreidingsgegevens ook niet in het plangebied verwacht.

Effectbeoordeling en mitigerende maatregelen

- Werkzaamheden (zoals het vergraven van het terrein) die broedlocaties van aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit wordt bereikt door te werken buiten de broedtijd die duurt van circa half maart tot half juli. Er wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen, maar het is van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien op een locatie geen broedende/nestelende vogels aanwezig zijn, mag het aanwezige geschikte broedbiotoop ook tijdens het broedseizoen verwijderd worden;
- Bij werken in het watermilieu van de sloot (bijvoorbeeld dempen of herprofilieren) langs de noordzijde van het plangebied kunnen leefgebied en exemplaren van de middelhoog beschermde Kleine modderkruiper geschaad worden. Door te werken volgens een ecologisch werkprotocol (gebaseerd op de voorschriften uit een

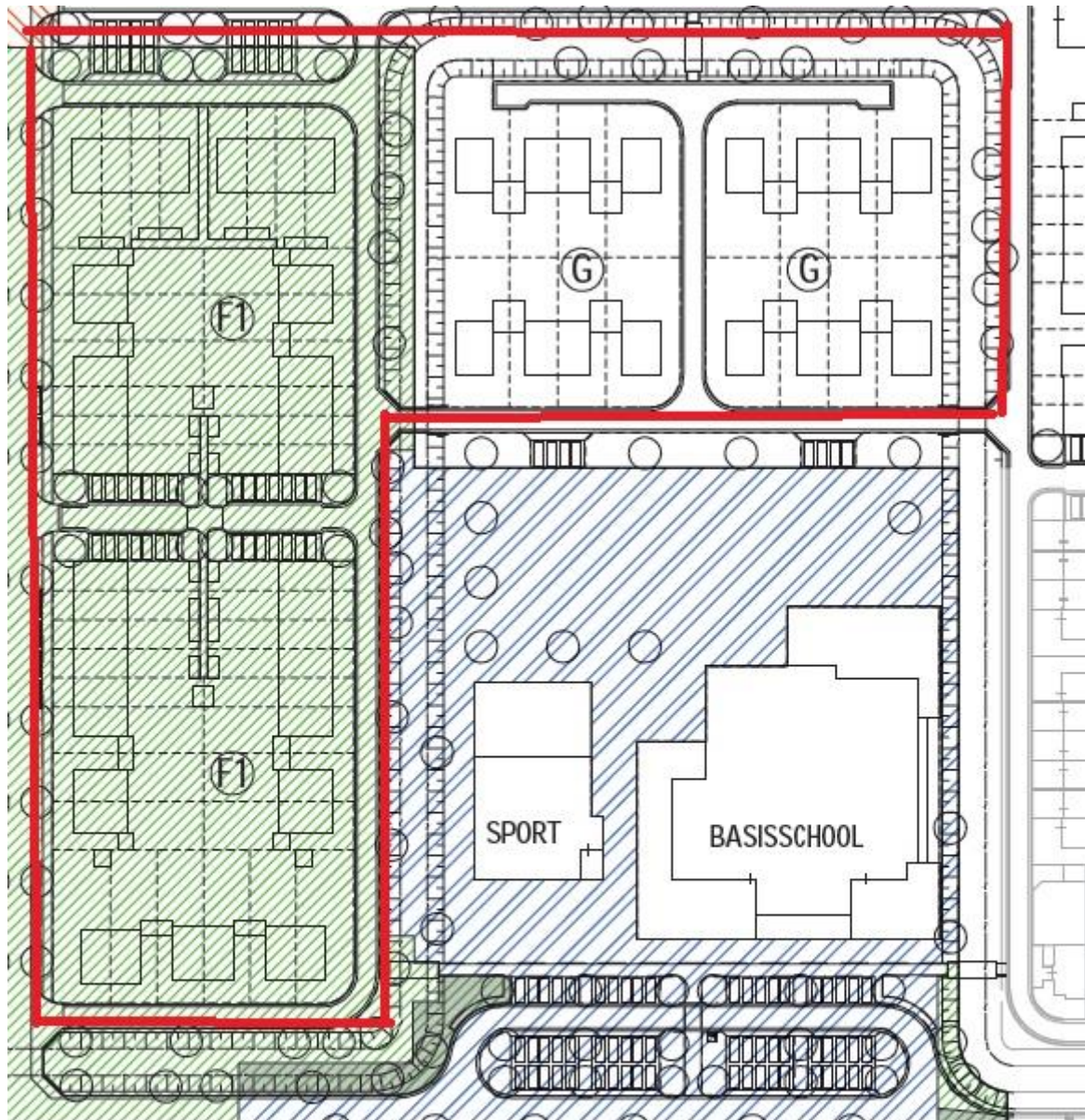
memo

goedgekeurde gedragscode Ff-wet) kan een ontheffingstraject vermeden worden. In de praktijk kan dit betekenen dat de sloot voorafgaand aan demping afgevist wordt en dat te allen tijde wordt gezorgd voor functioneel (vervangend) leefgebied;

- Bij de beoogde plannen kunnen exemplaren en verblijfplaatsen van enkele algemene en laag beschermde kleine zoogdieren en amfibieën verloren gaan. Voor deze soorten geldt echter in deze situatie automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet en zijn zodoende geen verplichte vervolgacties nodig. Uitvoering in de maanden september/oktober levert over het algemeen de minste schade op aan deze soorten, dat is namelijk buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode.

memo

Bijlage 1 – Plangebied

Plangebied (rode omlijning)

memo

Bijlage 2 - Samenvatting natuurwetgeving

Flora- en faunawet

Inleiding

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Onder de Flora- en faunawet zijn ongeveer 500 soorten in Nederland aangewezen als beschermde dier- of plantensoort. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn.

De Flora- en faunawet kent een groot aantal verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke ingrepen, plannen en projecten. Zo is het verboden beschermde inheemse planten te plukken of te beschadigen en geldt voor beschermde dieren een verbod op het doden, verwonden en opzettelijk verontrusten. Ook is het verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen of te verstoren of eieren te rapen of te vernielen. De verbodsbepalingen betreffende planten op hun groeiplaats zijn opgenomen in artikel 8. De verbodsbepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving zijn vermeld in artikel 9 tot en met 12.

Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van de minister van Economische Zaken (EZ), of, in geval van beheer en schadebestrijding, van Gedeputeerde Staten van de provincies.

Beschermde dier- en plantensoorten

Beschermde inheemse planten- en diersoorten zijn bij algemene maatregel van bestuur aangewezen. Het zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook zijn soorten aangewezen die niet noodzakelijkerwijs in hun voortbestaan worden bedreigd, maar wel bescherming genieten ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende diersoorten zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

- 1 Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *zoogdieren*, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis;
- 2 Alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten *vogels* met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- 3 Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *amfibieën en reptielen*;
- 4 Alle van nature in Nederland voorkomende soorten *vissen*, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is;
- 5 Een aantal ongewervelden (o.a. *insecten, libellen en kevers*) die in hun voortbestaan bedreigd zijn of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Er zijn drie beschermingsregimes van kracht, mede afhankelijk van de zeldzaamheid van de soort en de status in Europese richtlijnen. Van licht naar zwaar beschermd zijn de soorten opgenomen op Tabel 1, 2 of 3. Voor vogels

memo

gelden specifieke eisen, met name tijdens het broedseizoen. Bij ruimtelijke ingrepen geldt automatisch vrijstelling voor soorten van Tabel 1 waardoor de meeste aandacht gevraagd is voor soorten van Tabel 2/3 en voor vogels.

Wijze van toetsing en beoordeling

Gaat u een ruimtelijke ingreep uitvoeren, zijn beschermde soorten aanwezig en is er sprake van overtreding van een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet, dan dient u een ontheffingsaanvraag in te dienen bij de RVO. Hierbij worden de volgende vragen gesteld:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast?
- Is er een bij wet genoemd belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

RVO beoordeelt of het bij wet genoemd belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en). Voor Tabel 2-soorten gelden minder zware eisen en kan een door het ministerie goedgekeurde gedragscode ook uitkomst bieden. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit en u moet kunnen aantonen dat u precies zo werkt als in de gedragscode staat. Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 krijgt u alleen ontheffing wanneer sprake is van een bij wet genoemd belang. Bij een ruimtelijke ingreep betreft het meestal één van de onderstaande vier belangen:

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)

Voor vogels en soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt dat u in bepaalde gevallen alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een bij wet genoemd belang uit respectievelijk de Vogelrichtlijn¹ en de Habitatrichtlijn.

Rode lijsten

Los van de Flora- en faunawet heeft de toenmalige Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ter uitvoering van de bepalingen in artikelen 1 en 3 van het Verdrag van Bern een aantal Rode Lijsten voor bedreigde en kwetsbare soorten dieren en planten gepubliceerd². Voor soorten van de Rode Lijsten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid en populatieontwikkelingen van de betreffende soorten.

¹ In de Vogelrichtlijn worden alleen de belangen b en d én de veiligheid van het luchtverkeer (belang c) genoemd.

² Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna en Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

memo

Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op Natura 2000 gebieden in Nederland en verankert een deel van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving. Natura 2000 bestaat uit een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn.

Nederland regelt aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EZ. Daarnaast stelt Nederland voor al haar Natura 2000-gebieden beheerplannen op waarin de te beschermen waarden, de zogeheten instandhoudingdoelen, nader worden uitgewerkt in ruimte, tijd en omvang.

In voorgaand wettelijk kader zijn alleen de meest relevante onderdelen van de wetgeving vereenvoudigd weergegeven. Aan deze tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend. Voor meer achtergronden en de oorspronkelijke wetsteksten.